

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 25-річчю Медичного інституту
Сумського державного університету**

(Суми, 17–19 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією О. О. Єжової

13. Основы здорового образа жизни студентов [Электронный ресурс]. – Режим доступа:http://studme.org/195704114084/meditsina/osnovy_zdorovogo_obraza_zhizni_studentov
14. Стратегические направления улучшения здоровья и развития детей и подростков [Электронный ресурс]. – Режим доступа:http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/67710/4/WHO_FCH_SAH_02.21_rus.pdf
15. Устав (Конституция) Всемирной Организации Здравоохранения [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://apps.who.int/gb/bd/PDF/bd47/RU/constitution-ru.pdf>
16. Факторы, влияющие на здоровье человека в современных условиях [Электронный ресурс]. – Режим доступа:<http://ea.donntu.org/handle/123456789/31366>
17. Ціннісні орієнтації сучасної української молоді Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні (за підсумками 2015 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://dsmsu.gov.ua/media/2016/11/03/22/Shorichna_dopovid.pdf
18. Чумаков Б.Н. Валеология: Учеб. пособие. – 2-е изд. испр. и доп. / Б.Н. Чумаков. – М.: Педагогическое общество России, 2000. – 407 с.
19. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.uiph.kiev.ua/download/Vidavnictvo/Shchorichna.2016.pdf>
20. Giordano P.J. Your Graduate Training in Psychology: Effective Strategies for Success / P.J. Giordano, S.F. Davis, C.A. Licht. – 2011. – 135 p.

УДК 378.017:613.97

АНАЛІТИКО-РЕФЛЕКСИВНИЙ КОМПОНЕНТ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ

Ірина Авдєєнко

*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, Україна
i.m.avdeenko@karazin.ua*

Przeprowadzono analizę analitycznego i refleksyjnego komponentu kultury zdrowia. Zauważono, iż rozwój zdrowia samoświadomości obronnej nierozłącznie powiązany z kwestią wyboru punktu orientacyjnego. Takim punktem orientacyjnym jest system zdrowia wartości ochronnych.

Słowa kluczowe: analityczny i refleksyjny komponent, kultury zdrowia.

Вивчення проблеми розвитку культури здоров'я передбачає здійснення аналізу і конкретизацію основних дефініцій, що складають понятійно-термінологічний апарат педагогічного дослідження.

Культура здоров'я завжди відбиває особисті якості конкретної людини і виявляється насамперед у здоров'язбережувальній діяльності, яка має особистісне значення, універсальний зміст, тобто може бути застосована при розв'язанні широкого кола особистісних і професійних ситуацій.

Мета – проаналізувати аналітико-рефлексивний компонент культури здоров'я.

Методи і результати. Спираючись на принципи єдності свідомості й діяльності, розуміння сутності педагогічної діяльності та її основних складників визначено зміст структурних компонентів культури здоров'я студентів, а саме: ціннісно-мотиваційний; змістово-поведінковий; аналітико-рефлексивний.

Особливості кожного з цих компонентів визначаються специфікою цього виду культури і носять умовний характер, оскільки в реальному процесі професійної підготовки студентів вони формуються комплексно. Але все ж таки ми зупинимось на аналітико-рефлексивному компоненті.

Аналітико-рефлексивний компонент культури здоров'я студентів передбачає розвиненість здатності до аналізу й самоаналізу сформованості культури здоров'я, самоконтролю і самооцінки студентом власної здоров'язбережувальної поведінки, її осмислення, саморегуляції.

Рефлексивні механізми діють при утворенні основних і допоміжних цілей, уточненні, попередній оцінці цілей і засобів для їх досягнення, реалізації, перевірці адекватності результатів, корекції та оцінці кінцевих результатів. Рефлексія бере участь у переосмисленні особистісних цілей, мотивів, ціннісних орієнтацій, прагнень, оцінці можливостей тощо. Завдяки функціонуванню рефлексивних механізмів учитель має змогу не лише зрозуміти і проаналізувати суб'єктні основи власної діяльності, а й зорієнтувати інших осіб у їхніх цілях, мотивах, прагненнях тощо.

Важливими компонентами аналітико-рефлексивного компонента культури здоров'я студента є вміння й навички самоосвіти. Їхня система містить такі структурні елементи: уміння і навички визначати свою глибину сформованості наукових здоров'язбережувальних понять, взаємозв'язку між ними; уміння зіставляти їх з об'єктивною реальністю; розуміння відносності здоров'язбережувальних знань і необхідності поповнення їх шляхом систематичного пізнання; уміння і навички професійно працювати з основними джерелами інформації зі здоров'язбережувальним змісту (книги, бібліографічні системи; автоматизовані інформаційно-пошукові засоби, радіо, телебачення, спеціалізовані лекторії тощо; уміння орієнтуватися в обсязі здоров'язбережувальної інформації, сучасних здоров'язбережувальних технологіях, можливість його фіксування тощо; організаційно-управлінські вміння і навички (прогнозувати і виконувати завдання самоосвіти, планувати свою роботу і створювати для неї сприятливі умови, здійснювати самоконтроль і самоаналіз результатів); уміння і навички використовувати

логічні прийоми мислення (аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, міркувати, установлювати причинно-наслідкові зв'язки між фактами, процесами і явищами відповідно до законів логіки.

Висновок. Отже, розвиток здоров'язбережувальної самосвідомості нерозривно пов'язане з проблемою вибору орієнтирів, на які студент міг би спиратися у своїй діяльності. Таким орієнтиром виступає система здоров'язбережувальних цінностей, у якій зафіксовані унікальність людини і її здоров'я. Оцінка відіграє у процесі інтеріоризації цих цінностей роль регулятора психічних процесів.

УДК 378.147:378.17

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

Кочерга Є.В.

*Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України,
Київ, Україна
blago-2013@ukr.net*

The article outlines the main pedagogical conditions of formation of health-saving competence of future chemistry teachers, which play a special role in the professional training process. They are organizational-pedagogical, psychological-pedagogical and methodical conditions.

Keywords: Health-saving competence, pedagogical condition, future chemistry teacher.

W artykule przedstawiono główne pedagogiczne warunki powstawania zdrowie-zachowując kompetencji przyszli nauczyciele chemii, które odgrywają szczególną rolę w procesie szkolenia zawodowego. Są to warunki organizacyjno-pedagogiczne, psychologiczne-pedagogiczne i metodyczne.

Słowa kluczowe: Zdrowie-zachowując kompetencji, pedagogiczne warunki, przyszli nauczyciele chemii.

Здоров'я є найбільшою людською цінністю. Але, на жаль, у більшості випадків воно починає цінуватися вже тоді, коли втрачене. Тому, головною задачею педагогів є навчати підростаюче покоління цінувати здоров'я та вміти його берегти та зміцнювати. А для цього самі педагоги повинні здійснювати здоров'язбережувальну професійну діяльність, вести здоровий спосіб життя та бути прикладом для своїх вихованців. Адже, за словами Джеймса Болдуїна, діти майже ніколи не слухаються дорослих, але старанно їх наслідують.

Отже, під час професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема і вчителів хімії, необхідно звертати увагу на формування у них